

Tryg Nu, nr. 1 2011
Trygs nyhedsbrev til landbruget

Brand

Brand i stald gav Bodil og Kim en ny fremtid
Stop din brand før den starter
Vælg den rigtige brandslukker

Det handler om at være

Tryg | 

| Brand i stald ændrede retningen for Bodil og Kim

Det var en meget tidlig morgen i sommeren 2009, og det lød som om, der var nogen, der skød. Men det var ikke skud, det var eternitplader, der sprang. Der var ild i stalden hos Bodil og Kim Møller, som bor i en smuk gammel slægtsgård i Odder syd for Aarhus. Alt var kaos, og parret blev efter branden nødt til at tage hele deres arbejdsliv op til revision.

"Skyderiet" rev parret ud af deres sorgløse søvn, og pludselig befandt de sig i et inferno af ild og meget hurtige beslutninger. Kim fik hurtigt ringet 112, og kun fire minutter efter var brandvæsenet på stedet. Da branden var slukket, var hele gårdpladsen et stort rod og svineri med brandhærgede materialer og vådt halm. En lang række vitale installationer - blandt andet strømmen til foderanlægget - var ødelagt. Årsagen til branden var en kortslutning i en ledning til en kværn.

Alle dyrene måtte sendes på slagteri med det samme, selv om de ikke helt havde størrelsen til det. Også dyrene i den tilliggende stald, som ikke var berørt af branden, måtte lade livet.

Taksator fik ryddet op

Allerede om eftermiddagen ankom storskadetakstatoren fra Tryg, og det første, han sørgede for, var, at der blev ryddet op på gårdspladsen. "Det skal I ikke gå og se på", sagde han. "Det var skønt, at han tog over. Vi kunne slet ikke overskue det", husker Bodil.

I de følgende dage gik det hurtigt med at få overblik over skaderne. Efter 14 dage stod det klart, at den 130 år gamle stald var totalskadet og skulle rives ned. I samarbejde med en bygningsagkyndig og Tryg blev der beregnet pris på en ny bygning af tilsvarende størrelse, og desuden havde Kim og Bodil tegnet en ekstra forsikring for driftstab. En konsulent i landboforeningen hjalp med at gøre driftstabet op, og det blev straks accepteret af Tryg.



Bodil Møller med et lufffoto af slægtsgården, som den så ud før branden.

Forsiden: Kim Møller og landbrugsmedhjælper Morten Yding drøfter planerne for færdiggørelsen af den nye lade.

Fra svin til gårdbutik

I den første tid tænkte Bodil og Kim ikke på andet, end at de skulle have genrejst stalden og komme videre med deres liv som landmænd med svinebesætning. Men andre tanker dukkede op. Halvdelen af produktionsapparatet var væk. Skulle Bodil og Kim fortsætte eller lægge kursen om? "Alt i vores arbejdsliv var oppe til revurdering", siger Kim.

Parret rejste væk i tre dage og tænkte tingene igennem. Resultatet blev, at de besluttede at rive resten af staldene ned. De havde allerede en gårdbutik, og den ønskede de at lægge kræfterne i. Så i stedet for ny stald skulle der bygges en lade med plads til korn, maskiner og andet.

I hele processen var Tryg inde over beslutningerne. "Vi følte, at vi var sammen om at løse opgaven. Og det var dejligt, at det var den samme person hele vejen igennem. Der opstod et tillidsforhold", fortæller Kim.

Altid godt behandlet

Bodil og Kim har altid følt sig godt behandlet af Tryg. "Vi har jo ikke haft så stor en skade før, men vi havde en klar forventning om, at vi ville få en fair og professionel behandling. Og det fik vi. Alt forgik i respekt for hinanden", siger Kim.

"Det er tryghed for os: At vide, at der er spændt et sikkerhedsnet ud under os, hvis ulykken er ude", tilføjer Bodil.

Forsikring med tænke-periode

Hvis du har forsikret din produktion, har du også forsikret dig mod driftstab. Det sikrer din indtjening efter en brand, indtil du er oppe på normal produktion igen. I forsikringen indgår en tre måneders tænke-periode, hvor du kan overveje og planlægge, om du vil benytte lejligheden til at omlægge fra fx kvæg til svin. Hos Tryg kan du udvide tænke-perioden til seks måneder.



Kim Møller ved bordet i køkkenet hvor der blev ført mange samtaler med den bygningsagkyndige, repræsentanten for landboforeningen og Trygs storskadetakstator.

| Stop din brand før den starter

Hvert år er der omkring 1500 gårdbrande i Danmark. De typiske årsager er uforsigtighed, elektriske installationer, fyringsanlæg, høstbrande, brandstiftelse og lynnedslag. Du kan gøre meget for at hindre, at branden rammer hos dig.



Gør din mejetærsker ren og husk brandslukker

I 2010 var der 324 brande i mejetærskere. Det skyldes, at mejetærskeren "lever" midt imellem tørt korn, støv og varme motordele, og det udgør en perfekt grobund for en brand. Derfor skal du holde din mejetærsker ren, samtidig med at du skal huske slukningsudstyr og mobiltelefon.

Brug autoriseret el-installatør

25-30 procent af alle brande skyldes fejl i de elektriske installationer. Elektricitet er en naturlig og vigtig del af vores hverdag, men det er vigtigt at respektere, at vi i Danmark har love og regler for, hvordan elektriske systemer skrues sammen.

Kontakt altid en autoriseret elinstallatør i stedet for selv at sætte en stikkontakt op, forbinde eller udskifte en motor eller installere lys. Så ved du, at din installation er lovlig, og at du og din familie og bedrift ikke udsættes for unødigt risiko.

På billedet her står eltavlen i en stald åben. Relæer, kabler og ledningsklemmer er meget støvede, og installationen ligner en fuglerede. Varmeudvikling eller en defekt forbindelse kan hurtigt udløse en kortslutning, og så er der stor risiko for en gårdbrand, da der i stalden er brandbart materiale i nærheden. Derfor er det vigtigt, at dine eltavler er lukkede og støvfri, og at dine kabler er lagt korrekt.



Forbered dig, inden du udfører varmt arbejde

Som landmand har du typisk et svejseværk, en vinkelsliber og en gasbrænder. Når du bruger de værktøjer, udfører du såkaldt "varmt arbejde", og derfor skal du tænke dig om, inden du starter arbejdet: Det vigtigste er, at du fjerner brandbart materiale fra arbejdsstedet, og at du har slukningsudstyr inden for rækkevidde.

Minimér skader ved brandstiftelse og lynnedslag

Umiddelbart er det begrænset, hvad du kan gøre for at hindre pyromaner og lyn. Men du kan minimere risikoen for brand ved at placere brandbart materiale langt væk fra dine bygninger. Samtidig kan du installere et "gammeldags" lynafledersystem, ligesom transientbeskyttelse er en god løsning til at beskytte din elektronik mod såkaldte lynstrømme.

Fjern brandbare ting fra fyrrum

20 procent af alle gårdbrande opstår i fyringsanlæg, primært i dem med fast brændsel, altså halmfyr og biobrændselsanlæg.

Med tiden er begge systemer blevet langt mere sikre, men du kan alligevel gøre flere ting for at minimere brandrisikoen: Hold fyrrummet frit for brandbart materiale, fjern aske og slagger og opbevar det i en metalbeholder med låg. Sørg for at branddøre altid er lukkede. Afprøv desuden anlæggets sikringsforanstaltninger jævnligt og vedligehold anlægget, som fabrikanten foreskriver.

| Vælg den rigtige brandslukker

En brand begynder som regel i det små. For at kunne hindre, at branden ikke udvikler sig katastrofalt, skal du sikre dig, at du har et passende antal brandslukkere af den rette type. Dem, du kan købe, bruger enten vand, CO₂, pulver eller skum.

Vandslukker - til halmbrand

I dit landbrug er vand nok det mest tilgængelige. Ved alle fastbrændselsfyre og i kedelrum med halmfyringsanlæg siger loven, at der i rummet skal være en vandhane med slange på. Vand er velegnet til at slukke brand i materialer som halm og biobrændsel. Husk at vand kan fryse, så du skal sikre, at vandhanerne er placeret frostfrit. Brug aldrig vand til at slukke brand i elektriske installationer, da der kan løbe strøm gennem vandet.

CO₂-slukker - til brand i væsker og eltavler

CO₂ er en luftart, der er velegnet til at slukke brand i væsker og elektriske installationer. Du bør placere CO₂-slukkeren i nærheden af eltavlen, da den er meget velegnet til at slukke tavlebrande. En CO₂-slukker forurener slet ikke.

Husk at du ikke bør bruge CO₂ til at slukke brand ved en gasudstrømning. Slukkeren kan blæse ind i gasflammen uden nogen slukningseffekt, og i værste fald kan du risikere, at gasflammen får fat i noget andet, der så begynder at brænde.

Pulverslukker - til brand i naturgas, motorer og væsker

Pulver er godt til at slukke brande i væsker og gasser. Hvis du har en såkaldt ABC-slukker, kan du også

bruge den til at slukke brand i faste stoffer. Har du naturgas på din ejendom, er en pulverslukker det eneste reelle slukningsmiddel, du kan bruge. Pulveret går nemlig i kemisk forbindelse med gassen og kvæler den. En pulverslukker er også velegnet til at slukke en motorbrand.

Ulempen ved en pulverslukker er, at pulveret sviner og lægger sig som støv overalt. Derfor er pulver ikke velegnet til slukning i elektriske systemer, da der bagefter følger et stort rengøringsarbejde. Pulveret har samtidig den lidt kedelige egenskab, at det er korrosivt, det får altså ting til at ruste, hvis ikke pulveret er fuldstændig fjernet.



Skumslukker - til brand i væsker

Skumslukkeren er ved at forsvinde ud af markedet for håndslukkere. Den bruges først og fremmest til brand i væsker, og her kan du lige så godt slukke med enten en pulver- eller CO₂-slukker, som så har den fordel, at de også kan bruges til andre typer af brande.

| Ny assistanceordning for landmænd

Tryg har netop lanceret en landsdækkende assistanceordning for landbruget. For 1.099 kroner plus moms om året kan du nu få adgang til hurtig hjælp, når du får problemer. Ordningen hedder Tryg Assistance og er et samarbejde med Dansk Autohjælp.

Køretøjer, dyr og bygninger

Tryg Assistance betyder, at erfarne lokale reddere hurtigt kommer og hjælper med at trække køretøjer fri eller yde maskinhjælp i marken. Tryg Assistance redder også dyr, hjælper ved gylleudslip og yder akut hjælp ved skader på bygninger efter fx storm eller påkørsel.

Betaling efter behov

Ud over den faste årspris betaler du for Tryg Assistances ydelser pr. time eller pr. dag, og priserne varierer alt efter opgave og tidspunkt på døgnet. Fx koster bjærgning af maskiner under seks ton 701 kroner pr. time i dagtimerne.

Få mere at vide

Vil du vide mere om Tryg Assistance, så ring til Tryg på 87 25 92 10 eller besøg tryg.dk.